

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Høring av NOU 2014:5 MOOC til Norge. Nye digitale læringsformer i høyere utdanning

Viser til brev fra Kunnskapsdepartementet datert 24. juni 2014, der departementet sender på høring *NOU 2014:5 MOOC til Norge. Nye digitale læringsformer i høyere utdanning*.

Universitetet i Tromsø Norges arktiske universitet (UiT) takker for en god og interessant utredning. MOOC representerer en interessant utvikling innen nettbasert og digitalisert læring. Det er positivt at denne undervisningsformen får en nasjonal oppmerksomhet og at det identifiseres tiltak som kan bidra til bedre utnyttelse og utvikling av MOOC.

Utvalget skal ha honnør for en grundig, omfattende og spennende utredning som vil være av interesse av for mange ansatte i høyere utdanning. Ikke minst gir utredningen et godt bilde av status og utfordringer i arbeidet med fleksibel utdanning/nettbasert utdanning både nasjonalt og internasjonalt.

Det kan i utredningen synes som om MOOC fremstilles som en ny og grensesprengende aktivitet. UiT er enig i at MOOC gir nye muligheter, men mener i imidlertid at MOOC primært bør forstås som en naturlig videreutvikling av nettbasert utdanning/fleksibel utdanning. På denne måten vil MOOC kunne ses på som en av flere mulige modeller innenfor nettbasert utdanning/fleksibel utdanning som bør legges til grunn i årene framover. De fleste utfordringer utvalget setter søkelyset på, særlig de pedagogiske, er de samme som man til daglig møter i arbeidet med alle former for fleksibilisering av studier. Slik sett mener UiT at dette er like mye en utredning om nettbasert utdanning generelt.

UiT har hatt utredningen på en intern høring og høringsuttalelsen er utarbeidet med innspill fra fakultetene og andre relevante enheter ved institusjonen. UiT har følgende kommentarer til utvalgets anbefalinger i kapittel 3:

Anbefaling til myndighetene (3.1)

Selv om målsettingene med nye digitale læringsformer er ønskelige, mener UiT at det likevel vil bli svært omfattende prosess. Det vil kreve en omfattende kompetanseheving og utvikling som innebærer tidkrevende omstillingsprosesser for sektorens ansatte. Utvalgets forslag om en nasjonal satsning på fem år virker i så måte å være svært ambisiøs med tanke på de relativt lave budsjettmidlene som foreslås tilført. Det er vanskelig å se at budsjetttrammene vil være tilstrekkelig i forhold til de målsettingene som fremkommer i dokumentet.

Nasjonal satsing med budsjettkonsekvenser (3.1.1)

- *Utvalget anbefaler at det legges til rette for at norske institusjoner får tilgang til en eller flere MOOC-plattformer som er tilpasset norsk og samisk språk og norske institusjoners profil (Kapittel 11)*

Dette er anbefaling som støttes av UiT. UiT har deltatt aktivt i det felles arbeid eCampus har gjort for å skaffe felles plattformer for høyere utdanning som er gode. Universitetsbiblioteket (UB) og Ressurscenter for undervisning, læring og teknologi (RESULT) har allerede benyttet seg av de muligheter som eCampus/BiBsys har gjort tilgjengelig ved å lage en MOOC om informasjonskompetanse på plattformen edX¹

- *Utvalget anbefaler at det legges til rette for at institusjonene kan benytte seg av en sentral støttefunksjon i utviklingen av MOOC. Et primærmål for denne støttefunksjonen er å bistå i oppbyggingen av relevant pedagogisk og teknologisk kompetanse ved høyere utdanningsinstitusjoner (Kapittel 11)*

Dette er et forslag UiT er skeptisk til. Det å bygge opp en nasjonal enhet av slik karakter vil ha begrenset, om noen, betydning for utdanningsinstitusjonene, og det representerer en forenklet og instrumentell forståelse av hvordan spredning av kunnskap skjer. De midler som her foreslås avsatt til tiltaket bør i stedet stilles til disposisjon til styrking av de faglig/pedagogiske støttemiljøene ved utdanningsinstitusjonene.

- *Utvalget anbefaler en systematisk satsing på forskningsbasert kunnskapsutvikling om bruk av teknologi i høyere utdanning (Kapittel 10)*

Dette er en anbefaling UiT støtter fordi det er nødvendig med mer forskning på feltet.

- *Utvalget anbefaler å etablere et miljø for forskningsbasert kunnskapsutvikling, utviklingsarbeid og kunnskapsdeling knyttet til læringsanalyse (Kapittel 10)*

Dersom denne anbefalingen dreier seg om å opprette et helt nytt forskningsmiljø, er UiT noe uenig i dette. UiT mener at den forskningsbaserte kunnskapsutvikling ikke bør sentraliseres til en nasjonal enhet. Dersom arbeidet med IKT i utdanning, MOOC inklusive, skal bli en del av institusjonens arbeid med undervisningskvalitet bør man heller styrke de eksisterende miljøene innenfor forskningsfeltet. Ved UiT kobles i dag dette arbeidet til kvalitet i

¹ (http://edxtest.bibsys.no/courses/UB-UiT/IKOMP0010/2014_T3/about)

undervisningen gjennom et eget program med interne stimuleringsmidler, og UiT mener at dette er den mest naturlige veien å gå². Læringsanalyse er et spennende felt, men også her ser UiT mange muligheter ved egen institusjon.

- *Utvalget anbefaler å bevilge offentlige midler til en større offensiv satsing på kompetanseutvikling med bruk av MOOC, som forutsetter samarbeid mellom det offentlige og partene i arbeidslivet. Fordeling av midlene kan gjøres på ulike måter og må vurderes i mer detalj av offentlige myndigheter (Kapittel 14)*

UiT støtter utvalgets anbefaling. Norgesuniversitetet som over mange år har arbeidet med dette og gitt utdanningsinstitusjonene støtte for å ivareta koblingen mellom høgre utdanning og næringsliv kan tillegges en slik rolle. UiT stiller seg litt spørrende til om MOOC er det riktige virkemiddelet i alle sammenhenger her, spesielt på bakgrunn av de kostnader som er knyttet til utviklingen av MOOC.

- *Utvalget anbefaler at det legges til rette for at flere elever i grunnopplæringen kan ta forsert utdanning i form av MOOC-tilbud (Kapittel 15)*

Det er få eksempler på slik bruk av MOOC i dag, men man kan ikke utelukke at MOOC vil være et godt virkemiddel til forsert utdanning.

Anbefaling til myndighetene innenfor gjeldende budsjettamme (3.1.2)

Profilering

- *Utvalget anbefaler at norske MOOC-tilbud samles og profileres i en egen nasjonal portal.*
- *Utvalget anbefaler at Norge tar initiativ til et nordisk samarbeid med mål om en felles satsing på å profilere nordiske MOOC-tilbud internasjonalt.*

UiT støtter disse anbefalingene og foreslår at oppgaven tillegges Norgesuniversitetet.

Opptak

- *Utvalget anbefaler forsøk med opptak til MOOC-tilbud med studiepoeng for søkere som ikke oppfyller gjeldende krav for opptak til høyere utdanning (Kapittel 15)*

UiT er skeptisk til en slik ordning og vil understreke at opptakskravene skal sikre at studentene har nødvendige faglige forkunnskaper til å gjennomføre utdanningen. Opptakskravene er ikke et virkemiddel for å begrense antall deltakere på et studietilbud. UiT mener derfor at konsekvensene som følger av å fjerne opptakskravene for studiepoenggivende MOOC må utredes nærmere før en eventuell forsøksordning iverksettes.

² <http://UB.uit.no/prosjektmidler/>

Anbefaling til myndighetene om utredninger (3.1.3)

Kvalitet

- Utvalget mener det er behov for sterkere insentiver for økt kvalitet i undervisning og for mer innovative læringsformer. Utvalget anbefaler derfor at virkemiddelapparatet og insentivordninger på utdanningsområdet gjennomgås, både på individ, institusjons- og nasjonalt nivå (Kapittel 10)

UiT er enig i denne anbefalingen. Kvalitetsvurdering av nettbaserte studier med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsene for de ulike utdanningene er viktig. MOOC-undervisning bør være av god kvalitet med bl.a. et faglig godt innhold og god tilgjengelighet for brukerne.

Anbefalinger til universitet og høyskoler (3.2)

Godskriving

- *Utvalget mener at institusjonene må legge til rette for en smidigere praksis for godskriving av emner på tvers av norske institusjoner (Kapitte 9)*

Utvalget anbefaler at det gjøres en nasjonal utredning om hvordan institusjonenes praksis for godskriving av emner kan forbedres, og videre at det må legges til rette for en smidigere praksis for godskriving på tvers av norske institusjoner. Det kommer ikke klart fram av rapporten hvilke konkrete forhold som bør forbedres. UiT mener at institusjonene har gode rutiner for godskriving av emner, både fra norske og utenlandske institusjoner, og ser ikke behovet for en nasjonal utredning omkring dette. Her finner vi det også verdt å nevne at det gjennom Felles studentsystem (FS) nå er lagt til rette for elektronisk resultatutveksling mellom lærestedene som bruker FS. Dette bidrar til å forenkle prosessen rundt godskriving av emner både for studentene og for lærestedene.

Vennlig hilsen

Heidi Adolfsen e.f.
studiedirektør

Julia Holte Sempler
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur